

HAZIR GİYİM VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜ NİTELİKLİ ÜRETİCİ SERTİFİKA PROGRAMI

I. NİTELİKLİ ÜRETİCİ SERTİFİKA PROGRAMININ TANIMI

Nitelikli üretici sertifika programı; hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe tanımı yapılmış “nitelikli üreticilerin” belirlenmiş kriterleri karşılama kapasitelerini ölçerek onları çeşitli kategorilerde belgelendiren ve belgelerin yurtiçinde kamu otoritelerinin hizmetlerinde kabul gördüğü bir sertifika programıdır.

II. NİTELİKLİ ÜRETİCİ SERTİFİKA PROGRAMININ AMAÇLARI VE SONUÇLARI

Hazır giyim ve konfeksiyon sanayindeki nitelikli üretici firmaları seçilecek kriterler ile ölçerek kategorilere ayırmak ve belgelendirmek ve bu suretle;

1. Yüksek performanslı firmalara avantajlar sunarak onları ayırt etmek/ödüllendirmek
2. Firmaları yüksek performanslı firmalar olmaya teşvik etmek, özendirmek
3. Ölçek ekonomisini, daha büyük ölçeğe yönelik büyümeyi, yüksek katma değeri ve kayıt içinde olmayı özendirmek
4. Ölçek ekonomisi ve büyüme amaçlı yatırımları ile ilave istihdamı teşvik etmek
5. Nitelikli üreticilerin sosyal standart uygulamalarını özendirmek ve sosyal standart uygulama kapasitelerinin güçlendirmek
6. Büyük ölçek ve yüksek sosyal standartların gerektirdiği kurumsallaşmayı özendirmek ve sağlamak
7. Firmaları daha büyük ölçekli olmaya özendirerek ve ödüllendirerek verimliliklerini ve etkinliklerini arttırmak
8. Firmaları daha büyük ölçekli olmaya özendirerek ve ödüllendirerek onları ARGE, ÜRGE, Tasarım ve benzeri faaliyetler için yeterli ölçeğe taşımak

Sonuç olarak;

Nitelikli üretici sertifikasının ayırt edici özelliklerinden yararlanmak için firmalar kayıt dışından kaçınarak daha çok yatırım yapacak, yeni istihdam yaratacak, daha yüksek katma değer yaratacak ve sosyal standart uygulamalarını sürekli iyileştireceklerdir.

III. NİTELİKLİ ÜRETİCİ SERTİFİKA PROGRAMI ÖNERİSİ

1. NİTELİKLİ ÜRETİCİ KRİTERLERİ VE KATEGORİLERE AYIRMA

Hazır giyim ve konfeksiyon sanayinde faaliyet gösteren sadece “üretici” firmalar (yurtiçi ve yurtdışı alıcılara tedarik yapan üreticiler ile bu üreticilere tedarikte bulunan alt üreticiler) bu sertifika programına tabi ve konu olmalıdır.

Nitelikli üretici firmaların “seçilecek kriterleri” karşılama kapasiteleri ölçülmeli ve belirlenen asgari koşulları karşılayanlar nitelikli üretici olarak belgelendirilmelidir.

Nitelikli üretici firmalar seçilecek kriterleri asgari-ortalama-azami karşılama kapasitelerine göre farklı (3) kategorilere ayrılabilir ve her kategori (3) sistemin sağladığı olanaklardan yine farklı oranlarda yararlanır. Her 3 kategori içinde ikili grup (A++, A+ vb) seçeneği de düşünülebilir.

Nitelikli üretici firmaları belirleyecek kriterler, kriterlerin alt ve üst sınırları, unsurları, kriterlerin ağırlıkları, hesaplanma yöntemi ve benzeri konular belgelendirme sisteminin özelliklerini oluşturacak olup ayrıca belirlenmelidir.

Birden fazla kategori ayrımı aynı kriterleri karşılama seviyesine göre yapılabileceği gibi farklı kriterleri karşılama yoğunluğuna göre de yapılabilir, örneğin A kategorisi “büyüklükler odaklı”, B kategorisi “yetkinlikler ve katma değer odaklı”, C kategorisi “kalite ve sosyal standartlar odaklı” gibi.

Bu kapsamda kullanılması önerilen kriterler şunlardır;

a. Büyüklük Performansları

Üretimden satışlar

İhracat

İstihdam

Çalışan sayısı ile SGK ya ödenen prim tutarı

Ödenen kamu yükümlülükleri (vergi, gelir vergisi, işsizlik fonu kesintisi vb)

Üretim kapasitesi

Üretim

İhracat yapılan ülke/müşteri sayısı

Entegre yapı (boyahane vb)

- b. Yetkinlikler /Katma değer
İhraç ürün fiyatı (sektör-dünya ortalaması karşılaştırma)
Yurtiçi girdi/ihracat toplam satışlar oranı
Koleksiyon sayısı
Tasarım harcamaları
Tasarım çalışanları
Ürün tescilleri
Özgün koleksiyondan ihracat/satış
Müşteri/marka küresel ciroları/bilinirliği
Çalışan başına katma değer, ihracat/satış

- c. Kalite (kurumsallaşma)
Kalite belgeleri(ISO)
Kurumsallaşma sosyal sorumluluk uygulamaları

- d. Sosyal standartlar
BCI, BSCI, SA 800, OHSAS 18000 ve benzeri sosyal uygunluk standartları.

2. NİTELİKLİ ÜRETİCİ SERTİFİKASI ALAN FİRMALARIN YURTIÇİNDE DESTEKLEME ALANLARI

Aşağıdaki alanlarda önerildiği şekillerde desteklenmelidir.

- a. Gelir Vergisi İndirimleri
İstihdam sayısına ve istihdam artışına bağlı olarak gelir vergisi oranlarında indirim yapılması/uygulanması
- b. Sosyal Güvenlik Primlerinde İndirim
İstihdam sayısına ve istihdam artışına bağlı olarak sosyal güvenlik primi oranlarında indirim yapılması/uygulanması
- c. Ekonomi Bakanlığının Kullandığı İhracat Teşviklerinde Destek Üst Sınırlarının Arttırılması

Nitelikli üretici firmaların fuar desteği, yurtdışı pazar araştırma desteği, yurtdışı mağaza desteği vb gibi ihracat destekleri için belirtilen parasal üst sınırlardan 1,5, 2 ve 3 katı şeklinde daha yüksek miktarda yararlanmaları

- d. Onaylanmış Kişi Statüsü Kazanılması
Nitelikli üretici belgesi alan firma otomatik olarak onaylanmış kişi statüsü kazanmalıdır.

- e. **Eximbank Kredilerinde Faiz İndirimleri**
Eximbank kredilerinde mevcut faizlerin (yüzde 25,20,15 oranlarında indirilmesi)
- f. **KDV İadelerinin Hızlandırılması**
Nitelikli üretici firma KDV alacaklarının azami (30,60,90) gün içinde ödenmesi
- g. **Teminat Miktarlarının İndirilmesi**
KDV iadesi, gümrükler, DİR, Eximbank kredileri vb. gibi konularda talep edilen teminat tutarlarının kademeli indirilmesi
- h. **Devlet Yardımlarında ve Kamu İşlemlerinde Tek Kapı Ofisler İle hizmet Verilmesi**
Nitelikli üretici firmalar için devlet yardımları (yatırım ihracat ARGE vb) ile kamu işlemlerinde (gümrük, vergi, KDV iade vb) hizmetlerin tek bir portal/elektronik ortamda toplanması, fiziki olarak da tek bir ofis kurulması,

Nitelikli üreticinin kamuya sunduğu belgelerin tüm destekler ve işlemler için geçerli olması, aynı evrakların her bir destek başvurusu/kapatması ve kamu işlemi için ayrı ayrı istenmemesi, tek portal/elektronik ortamda belgelerin erişilebilir olması
- ı. **Alt yüklenicilere yönelik olarak sahip olunan mali sorumlulukların kaldırılması veya sınırlanması**
- k. **İş mahkemeleri başta olmak üzere her türlü mahkeme sürecinde belgenin bir itibar müessesesi olarak dikkate alınması.**
- m. **25 yaşına kadar ilk işe alınan gençler için net asgari ücretin yüzde 10 fazla uygulanması, böylece gençlerin sanayide çalışmasının teşvik edilmesi**
- n. **Çalışan kadınlardan eşi sosyal güvenlik sistemi içinde olanlardan (sağlık hizmetlerinden eşi nedeniyle yararlanalar) kesilen sosyal güvenlik primi içinden sağlık priminin alınmaması, böylece kadın istihdamının özendirilmesi**

3. NİTELİKLİ ÜRETİCİ SERTİFİKASI VERECEK KURUMLAR

“Nitelikli Üretici Sertifika Programı” Ekonomi Bakanlığı’nın koordinasyonu ve gözetiminde sektörün sivil toplum örgütleri, sektörel birlikleri ve ilgili üniversiteler ile bu alanda yetkin bir danışmanlık kurumu tarafından birlikte hazırlanmalıdır.

Sertifika programı nitelikli üretici kategorisini belgelenmelidir.

Belgelendirme sisteminde Ekonomi Bakanlığı tarafından bu sistem için akredite edilen “Danışmanlık firmaları” ve “akreditasyon/belgelendirme” firmaları belgelendirmeye yetkili kılınmalıdır.

Sertifika programındaki her bir belgelendirme işlemi için sektörün sivil toplum örgütleri ile sektörel birlikler ve ilgili üniversitelerin temsilcilerinden oluşan danışma kurulundan (Ekonomi Bakanlığı nezdinde oluşturulacak) istişari görüş alınmalıdır.

4. SERTİFİKA PROGRAMININ ULUSLARARASI TANITIMI

Nitelikli üretici sertifika programı uluslararası alıcıların farklı sosyal standartlar belgelendirmelerinin yerini almayacaktır.

Bununla birlikte nitelikli üretici sertifikası alan firmalar uluslararası alıcıların sosyal standartlar belgesi verilirken istenilen birçok talebi ve kriteri de doğal olarak karşılamış olacaklardır.

Nitelikli üretici sertifika programı bu yönü ile uluslararası alıcılar nezdinde tanıtımı önem taşımaktadır. Bu konuda Ekonomi Bakanlığı sistemin tanıtımı için girişimlerde bulunmalıdır.

“Discover The Turkey” tanıtımının bir parçası olarak da tanıtım yapılabilir. Uluslararası alıcıların farklı sosyal uygunluk standartların karşılandığı, fazlası ile karşılandığı vurgusu ile yepyeni bir harmonize standart “Discover The Turkey” kapsamında vurgulanabilir.

5. NİTELİKLİ ÜRETİCİ SERTİFİKASI ALINMASI YENİLENMESİ VE DESTEKLER

a. Nitelikli üretici sertifikası alınması ihtiyaridir. İsteyen firma belgeyi almak için başvurabilir.

b. Nitelikli üretici sertifikası alan firma belgeyi ve kategorisini 2 yıl korur, ancak bu süre içinde kategorisini belirleyen kriter değerlerini kaybeder ve bunu belgelendirme kurumuna iletmez ise sistemden 5 yıl boyunca yararlanamaz.

c. Başvurular tüm firmalar için her an açıktır. Belge sahibi olan firmalar daha üst sınıfa yükselmek için her an yeni değerlendirme isteyebilirler, sınıfını yenileyebilirler.

d. Belgelendirme ücretlerini firmalar öder

e. Kamu belgelendirme için gerekli kriterleri karşılamak için yapılan yatırım harcamaları ile danışmanlık harcamalarını destekler.

6. EKONOMİ BAKANLIĞINDAN BEKLENTİLER

- a. Nitelikli üretici sertifika programının oluşturulması konusunda koordinasyon.**
- b. Nitelikli üretici sertifika programına ilişkin hukuki mevzuatın hazırlanması.**
- c. Nitelikli üretici sertifikasına sahip firmalara verilecek desteklerin belirlenmesi/koordinasyon.**
- d. Nitelikli üretici sertifika programının yurtdışı tanıtımı.**
- e. Nitelikli üretici sertifikası alınması için yapılan yatırım ve danışmanlık harcamalarının desteklenmesi**
- f. Nitelikli üretici sertifikası vermeye yetkili kurumların yetkilendirilmesi.**
- g. Sektörün sivil toplum örgütleri ile sektörel birlikler ve ilgili üniversitelerin temsilcilerinden oluşan Danışma Kurulunun oluşturulması.**